

BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

**A BME
TANULMÁNYI ÉS VIZSGASZABÁLYZATA (BME TVSZ)
2002**

NEM AZ AKTUÁLIS VÁLTOZAT

Elfogadta az Egyetemi Tanács a 2002. június 24-i ülésén
Módosította az Egyetemi Tanács a 2003. október 6-i ülésén

TARTALOMJEGYZÉK

1. A Tanulmányi és vizsgaszabályzat hatálya	3
2. A tanulmányi ügyekben eljáró bizottságok és személyek	3
3. A hallgatói jogviszony.....	4
4. Átvétel	4
5. A párhuzamos képzés.....	5
6. A részképzés.....	5
7. A hallgató beiratkozási és bejelentési kötelezettsége	5
8. Az oktatás időszakai	5
9. A képesítési követelmények.....	6
10. Tantárgyprogram, tantárgyi követelmények	6
11. A tanterv	7
12. A tantárgyak meghirdetése és felvétele	8
13. A tananyag ismeretének ellenőrzése, jelenlét a tanórákon	9
14. A vizsgák és szigorlatok rendje	10
15. A tanulmányi eredmény nyilvántartása, mutatószámai	11
16. A helyettesítő és a szabadon választható tantárgyak befogadtatása, kreditátvitel	12
17. Kedvezményes tanulmányi rend	12
18. A diplomamunka.....	13
19. A záróvizsga.....	13
20. Az oklevél.....	14
21. Méltányosság gyakorlása.....	15
22. Az intézmény tájékoztatási, tanácsadási kötelezettsége	15
23. Nyelvoktatás, nyelvi követelmények	15
24. Záró rendelkezések, kapcsolat más szabályzatokkal.....	15

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (a továbbiakban BME) Egyetemi Tanácsa - a vonatkozó jogszabályok figyelembevételével és az Egyetemi Hallgatói Képviselőtestület egyetértésével - az alábbi szabályzatot alkotja.

1. §

A Tanulmányi és vizsgaszabályzat hatálya

- (1) A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat (a továbbiakban TVSZ) hatálya kiterjed a BME-vel hallgatói jogviszonyban álló, alapképzésben résztvevő hallgatók tanulmányi és vizsgaügyeire. Szervezett doktor és mesterképzésben, AIFSZ képzésben és szakirányú továbbképzésben résztvevő hallgatókra csak a rájuk vonatkozó TVSZ-ben rögzített esetekben érvényes.

2. §

A tanulmányi ügyekben eljáró bizottságok és személyek

- (1) A tantárgyak 16.§ szerinti befogadásában a szakmai döntéseket a kar ill. szak Kreditátviteli Bizottsága hozza.
- (2) A hallgatók tanulmányi és vizsgaügyeiben a kari Tanulmányi Bizottság jár el.
- (3) A kari Tanulmányi Bizottság döntési jogköre az alábbiakra terjed ki:
- a vizsgarenddel kapcsolatban érkezett panaszok elbírálása a Hallgatói Képviselőtestület egyetértésével a 14. § szerint,
 - párhuzamos és részképzés engedélyezése az 5. § és 6. § szerint,
 - szakok ill. karok, intézmények közötti átvétel engedélyezése a 4. § szerint,
 - a hallgatói jogviszonnyal és a beiratkozási kötelezettséggel kapcsolatban a TVSZ-ben meg nem határozott esetekben döntéshozatal,
 - a szakirány változtatási kérelmek elbírálása,
 - az előző félévekben megszerzett aláírás érvényességének megállapítása a 13. § (7) pont alapján, a tantárgyfelelős véleményét kikérve,
 - vizsga engedélyezése a vizsgaidőszakon kívüli időpontban különösen indokolt esetben a 14. § (12) alapján,
 - kedvezményes tanulmányi rend engedélyezése a 17. § szerint,
 - méltányosság engedélyezése a 21. § szerint.
- (4) Bármely hallgató vagy oktató a Hallgatói Képviselőtestületen ill. a tanszékvezetőn keresztül a kari Tanulmányi Bizottság intézkedését kérheti, ha véleménye szerint valamely tanulmányi ügy intézése nem a TVSZ-nek megfelelően történt.
- (5) A kari Kreditátviteli Bizottságnak a kari Hallgatói Képviselőtestület döntésétől függően legalább 1 fő, legfeljebb az összes tag 1/3-át kitevő hallgató tagja van. A kari Tanulmányi Bizottság tagjainak fele hallgató. A bizottságok elnökét és oktató tagjait a BME Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározott módon a Kari Tanács választja, hallgató tagjait a kari Hallgatói Képviselőtestület delegálja.
- (6) A bizottságok ügyrendjét a Tanulmányi Ügyrend tartalmazza. A Tanulmányi Bizottság átruházhatja hatáskörét az oktatási dékánhelyettesre, aki ezen időszakban a Tanulmányi Bizottság hatáskörébe tartozó kérdésekben döntéseit a Hallgatói Képviselőtestület elnökének egyetértésével hozza. A Tanulmányi Bizottság hatáskörének átruházásáról a Tanulmányi Ügyrendben kell rendelkezni.
- (7) A Kreditátviteli Bizottság döntése ellen a hallgató annak kézhezvételétől (tudomására hozásától) számított tizenöt napon belül halasztó hatályú fellebbezéssel élhet a rektornál.
- (8) A kari Tanulmányi Bizottság által első fokon hozott határozat ellen a hallgató annak kézhezvételétől (tudomására hozásától) számított tizenöt napon belül halasztó hatályú fellebbezéssel élhet. A másodfokú hatáskört a dékán gyakorolja. A dékáni döntés határideje a fellebbezés kézhezvételétől számított nyolc nap.
- (9) A másodfokú határozattal szemben fellebbezésnek nincs helye.

3. § A hallgatói jogviszony

- (1) A BME hallgatójává válni felvétellel vagy átvétellel lehet. A részletes feltételeket a *BME Felvételi Szabályzata* és a *BME Átvételi Szabályzata* tartalmazza.
- (2) Kérelme alapján az egyetemi vagy főiskolai alapképzésre felvett személy tanulmányai megkezdésére legfeljebb kétévi halasztást kaphat. A halasztási kérelmet a regisztrációs időszak végéig be kell nyújtani a kar dékánjához. A halasztási engedély lejártát követően a felvett személy felszólítás nélkül köteles a 7. § szerint beiratkozni.
- (3) A hallgatói jogviszony a BME-vel a BME-re történő első beiratkozással jön létre és az elbocsátásnak, az intézményből való kizárás kimondásának, a hallgatói névsorból való törlésnek, illetve az adott tanévben a végbizonyítvány megszerzését követő első záróvizsga időszak utolsó napjáig tart. A hallgatói jogviszony megszűnése után az oklevél kiadásáig a jogosultat megilletik a záróvizsga letételéhez fűződő jogok, illetve terhelik a kötelességek.
- (4) Aktív félévnek számít a hallgató szempontjából valamennyi, az első beiratkozást követő félév, amelyben a hallgató teljesítette a beiratkozás feltételeit a 7. § (1) szerint.
- (5) A passzív félév a hallgatónak a regisztrációs hét végéig történő bejelentése alapján az a félév, amelyben egyetlen tantárgyat sem vesz fel. Ugyancsak passzívnek számít a félév akkor, ha a hallgató a regisztrációs hét végéig nem teljesíti a beiratkozás 7. § (1) a) feltételét.
- (6) Szünetel a hallgatói jogviszony a passzív félévben. A hallgatói jogviszony passzív félévek igénybevételeivel összesen négy félévig szüneteltethető. Különleges méltányosságot indokló okból, a hallgató kérésére a dékán legfeljebb további két passzív félévet engedélyezhet. A passzív félévek száma nem haladhatja meg az adott képzés képesítési követelményében szereplő, a képzési időt megadó félévek számát.
- (7) A hallgatói jogviszony tanulmányi okból, elbocsátással megszűnik,
 - a.) ha a hallgató által megszerzett kreditpontok száma az első beiratkozását követő 2. aktív félév vizsgaidőszakának végén kisebb mint 30,
 - b.) ha a hallgató által megszerzett kreditpontok száma az első beiratkozását követő 4. aktív félév vizsgaidőszakának végén kisebb mint 60,
 - c.) ha a hallgató a végbizonyítványt a tanulmányok megkezdésétől számított, a képesítési követelményekben illetve a szakmai követelményekben szereplő képzési idő kétszeresének letelte előtt nem szerzi meg. A tanulmányok megkezdésétől kell számítani a rendelkezésre álló időt akkor is, ha a hallgató átvétellel került a BME-re.
- (8) A (7) a.) és b.) pontok szerinti ellenőrzések során az adott szakra történt felvételt megelőzően megszerzett, később beszámított kreditpontok nem vehetők figyelembe.
- (9) A hallgatói jogviszony elbocsátással a hallgató kérelmére is megszüntethető.
- (10) Az intézményből való kizárás a Fegyelmi Szabályzatban rögzített fegyelmi büntetésként szabható ki.

4. § Átvétel

- (1) Más egyetem vagy főiskola hallgatója kérheti átvételét a BME-re ha a kötelező elbocsátás vagy kizárás okai a másik felsőoktatási intézményben nem állnak fenn. A BME-n a szakok ill. a karok és a szintek között is kérhető átvétel.
- (2) Az átvétel feltételeit a *BME Átvételi Szabályzata* tartalmazza. A BME Átvételi Szabályzatának kari kiegészítéseit a kari Tanulmányi Bizottság javaslatára a Kari Tanács fogadja el. Az átvételről a fogadó kar Tanulmányi Bizottsága dönt.
- (3) A más szakon, karon vagy intézményben teljesített tantárgyak befogadásáról, a megszerzett kreditpontok elismeréséről a fogadó kar Kreditátviteli Bizottsága dönt a 16.§ szerint.

5. § A párhuzamos képzés

- (1) Kérelme alapján más szak, kar vagy intézmény hallgatója felvehető a BME-re a másik szakon folytatott tanulmányokkal egyidejű, azaz párhuzamos képzésre.
- (2) A felvételtől és a tanulmányok folytatásának feltételeiről a kari Tanulmányi Bizottság dönt.
- (3) A BME-re párhuzamos képzésre a hallgató – más szabályzatban meghatározott – díj fizetése ellenében iratkozhat be.
- (4) A BME hallgatója más szakon, karon, intézményben is bekapcsolódhat párhuzamos képzésre. Az államilag finanszírozott képzésben résztvevő hallgató a párhuzamos képzésre történő felvételét köteles azon kar dékánjának bejelenteni, amely kar felügyelete alatt álló képzésben a párhuzamos képzésre történt felvételét megelőzően részt vesz.

6. § A részképzés

- (1) Kérelme alapján a hallgató adott időszakra engedélyt kaphat tanulmányai folytatására más, belföldi vagy külföldi egyetemen. A részképzés legalább egy félévre vonatkozik.
- (2) Az adott félévben részképzésen résztvevő hallgató is köteles beiratkozni a 7. § szerint.
- (3) A részképzés megkezdéséhez a kari Tanulmányi Bizottság előzetes engedélye szükséges. A részképzésben részt venni kívánó hallgató erre vonatkozó kérelmében félévente legalább 20 kreditpontnak megfelelő tantárgynak kell szerepelnie. A kérelemnek ki kell terjedni minden, a részképzésben való részvétel miatt különleges kezelést igénylő, a tanulmányokkal kapcsolatos eljárásra a Tanulmányi Ügyrend szerint.
- (4) A részképzés ideje alatt teljesített tantárgyak a 16. § szerint fogadtathatók be.

7. § A hallgató beiratkozási és bejelentési kötelezettsége

- (1) Az egyetemi és főiskolai alapképzésben a beiratkozás két részből áll a Tanulmányi Ügyrend szerint.
 - a.) A regisztrációs hét végéig a hallgatói információs rendszerben fel kell venni az adott félévre a tantárgyakat. A regisztrációs hetet követően a hallgató tantárgyakat nem vehet fel.
 - b.) A hallgatói információs rendszerben elvégzett tantárgyfelvételnek megfelelően kitöltött indexet le kell adni.
- (2) A hallgató köteles minden félévre beiratkozni, vagy passzív félévét a regisztrációs hét végéig írásban bejelenteni.
- (3) Ha a hallgató az (1) a) bekezdés szerinti kötelezettségét elmulasztja, a féléve automatikusan passzív félévnek minősül, a következő beiratkozás csak a Tanulmányi Ügyrendben rögzített feltételekkel tehető meg.
- (4) A hallgató köteles a hallgatói információs rendszerben szereplő adataiban bekövetkezett változásokat haladéktalanul bejelenteni a Tanulmányi Ügyrend szerint. A hallgató mulasztásából származó hátrány ellen a BME-n jogorvoslatnak helye nincs.

8. § Az oktatás időszakai

- (1) A tanév időbeosztásáról tanévenként, az Egyetemi Hallgatói Képviselőlet véleményét kikérve, a rektor javaslatára az Egyetemi Tanács dönt. A rektor és a dékán tanévenként külön-külön legfeljebb 3 nap tanítási szünetet engedélyezhet. Kari tanítási szünetet a dékán a rektorral történt egyeztetés után engedélyezhet. A rektor illetve a dékán által elrendelhető tanulmányi szünetek időpontjának meghatározása az Egyetemi illetve a kari Hallgatói Képviselőlet egyetértésével történik.

- (2) A félév szorgalmi és vizsgaidőszakból áll. Szakmai gyakorlatok a nyári szünetben és - a kari hallgatói képvisellel egyetértésben - a nyári szünetet megelőző vizsgaidőszakban és szorgalmi időszakban is szervezhetők.
- (3) A regisztrációs hét a szorgalmi időszak első hete, amelynek során a hallgató a kezdődő félévben felveendő tantárgyait véglegesíti a 7.§ szerint. A regisztrációs héten a nappali képzésben tanórák (kontaktórák) nincsenek.
- (4) A szorgalmi időszak további részében a hallgató az általa felvett tantárgyak tanóráin (kontaktóráin) vesz részt és a tantárgyakhoz kapcsolódó feladatokat old meg. A szorgalmi időszak időtartama 15 hét.
- (5) A vizsgaidőszak szolgál a vizsgák letételére. A vizsgaidőszak időtartama 6 hét, de legalább 28 munkanap.
- (6) *Tanóra (kontaktóra): a tantervben szereplő tanulmányi kötelezettségek oktató közreműködését igénylő foglalkozásain való részvétel ideje.* A tanóra (kontaktóra) típusai: előadás, tantermi (rajztermi) gyakorlat, laboratóriumi gyakorlat. Egy tanóra (kontaktóra) időtartama 45 perc.

9. §

A képesítési követelmények

- (1) A BME-n megszerezhető végzettség, illetőleg a szakképesítés szakmai követelményeit kormányrendeletben rögzített képesítési követelmények határozzák meg.
- (2) A képesítési követelmények szakok szerint tartalmazzák a képzési cél meghatározását, az oktató főbb tanulmányi területeket és ezek arányait, a képzési időt félévekben, a képzés megszerzéséhez szükséges tanulmányi munkamennyiséget kreditpontban meghatározva, a szigorlati tantárgyakat, a szakdolgozat, diplomamunka követelményeit, a záróvizsga típusát, a szóbeli vizsgálathoz kijelölhető szaktárgyakat illetve szaktárgy részeket, a végzettség szintjét, a szakképzettséget és a hozzájuk kapcsolódó cím megnevezését, továbbá a szak szempontjából lényeges más rendelkezéseket.

10. §

Tantárgyprogram, tantárgyi követelmények

- (1) *Kredit: a tanulmányi kötelezettségek teljesítésére irányuló hallgatói tanulmányi munka mértékegysége, az összes hallgatói tanulmányi munkaidővel arányos relatív mérőszám; nemzetközi konvenciónak megfelelően 1 kredithez 30 munkaórát rendelnek.*
- (2) Az egyes tantárgyak keretében elsajátítandó ismereteket a tantárgyprogramok határozzák meg. Az egyes tantárgyak programját az oktatásukért felelős Kari Tanácsok hagyják jóvá.
- (3) A tantárgy programja tartalmazza a tantárgy teljes és rövidített címét, a BME nyilvántartás kódját, a heti (félévi) tanóraszámot (előadás + tantermi (rajztermi) gyakorlat + laboratóriumi gyakorlat bontásban), a félév végi számonkérés típusát (aláírás, félévközi jegy vagy vizsgajegy), az elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka mennyiségét kreditpontban, a tantárgy felelős tanszékét és oktatóját, a tantárgy felvételének előzetes követelményeit, a tantárgy feladatát a szakképzés céljának megvalósításában, tananyagának leírását, az osztályzat (aláírás) kialakításának módját, az esetleges vizsgakövetelményeket, az írott tananyagot (tankönyv, jegyzet, példatár, irodalom, esettanulmány stb.), a felhasználható fontosabb technikai és egyéb segédeszközöket, a hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak számát és típusát.
- (4) A tantárgyi követelmények megfogalmazzák a hallgatóknak a tantárgy teljesítéséhez szükséges teendőit és azok határidejét.
- (5) A tantárgyi követelményeket az oktatási szervezeti egységek készítik el, ezeket a Tanulmányi Bizottság javaslatára a dékán fogadja el.
- (6) A tantárgyi követelményeket a tantárgyfelvételnél megjelenő információban valamint az első tanórán szóban, a tanszéki hirdetőtáblán pedig írásban közölni kell a hallgatókkal. A tantárgyfelelősnek gondoskodni kell arról, hogy a tantárgyi követelmények bármikor elérhetők

legyenek a hallgatók számára a hallgatói információs rendszerben. A tantárgyi követelmények félév közben csak a kari Hallgatói Képviselőt egyetértésével módosíthatók.

- (7) A tantárgyi követelmények tartalmazzák:
- a.) a foglalkozásokon való részvétel követelményeit és a távolmaradás pótlásának lehetőségét, valamint a jelenlét ellenőrzésének módját és rendszerességét,
 - b.) az igazolás módját a foglalkozásokon és a vizsgán való távollét esetén,
 - c.) a félévközi ellenőrzések (beszámolók, zárthelyik stb.) számát, témakörét és időpontját, pótlásuk és javításuk lehetőségét,
 - d.) a félév végi aláírás követelményeit,
 - e.) az osztályzat kialakításának módját,
 - f.) félévközi jegy esetén megszerzésének feltételeit és megállapításának módját,
 - g.) vizsgajegy esetén azt, hogy a vizsgán, illetve a szorgalmi időszakban teljesített követelmények milyen módon és milyen arányban számítanak bele a végső érdemjegy kialakításába,
 - h.) amennyiben a követelményrendszer a teljes félév összefüggő munkájával elkészítendő féléves feladatot vagy tervet tartalmaz, a vizsgaidőszakban nem pótolható részfeladatokat,
 - i.) a vizsga típusát: a vizsga milyen részekből áll (írásbeli, szóbeli, írásbeli és szóbeli),
 - j.) a tananyag elsajátításához felhasználható jegyzetek, segédletek, irodalom listáját,
 - k.) milyen dátummal megszerzett korábbi aláírások érvényesek.

11. § A tanterv

- (1) A részletes oktatási és tanulmányi követelményeket, továbbá a képzés részletes szabályait a tanterv határozza meg.
- (2) A tantervekben kötelező, kötelezően választható és szabadon választható tantárgyak szerepelnek. A kötelező tantárgyak teljesítése a képzettség megszerzésének feltétele, a kötelezően választható tantárgyak közül a tantervben megadott kreditpontnyi tantárgy felvétele és teljesítése a képzettség megszerzésének feltétele, a szabadon választható tantárgyak a tanterv által konkrétan meg nem határozott tantárgyak, amelyeket a képzésért felelős kar a 16. § szerint befogad.
- (3) *Kreditgyűjtés (kreditakkumuláció):* kreditek gyűjtése a tanulmányok végzése során, minden egyes tanulmányi időszakban a megszerzett kreditek hozzáadódnak a korábban megszerzett kreditekhez mindaddig, amíg a hallgató az összes, az oklevél megszerzéséhez (a kötelezően elsajátítandó ismeretanyaghoz rendelt krediteket is magába foglaló) előírt számú kreditet el nem éri.
- (4) *Modul:* a szak tantervének megfelelő tantervi egység, amely olyan tantárgyakat foglal magában, amelyek tematikailag, a szak képzési célját illetően vagy valamilyen specializáció céljából rokon ismereteket, vagy több szak közös ismeretanyagát foglalják össze; a modulok lehetnek egymásra épülők, egymást helyettesítők.
- (5) A kreditrendszerben a tanterv formája a mintatanterv.
- (6) *Mintatanterv:* a tantervben szereplő tárgyak olyan elosztása félévekre, amelyet átlagos ütemben haladni akaró hallgató úgy követhet, hogy eleget tesz minden tantárgy felvételénél az előtanulmányi követelményeknek, minden félévben 30 (±3) kreditet teljesít, és tanulmányi követelményeit a képesítési követelményekben meghatározott képzési idő alatt fejezi be.
- (7) A mintatanterv tartalmazza oktatási időszakonkénti bontásban az összes kötelező és kötelezően választható tantárgyat, illetve a kötelezően választható tantárgyak meghirdetésének szabályait, a tantárgyak heti (vagy félévi) tanóraszámát (előadás + tantermi gyakorlat + laboratóriumi gyakorlat bontásban) és a hozzájuk rendelt kreditpontokat, az ellenőrzés típusát (aláírás, félévközi jegy vagy vizsgajegy), a tantárgy meghirdetésének féléveit (őszi és/vagy tavaszi), a kritérium követelményeket és azok teljesítésének határidejét, a szakirány választás feltételeit és szabályait, az előtanulmányi rendet, a diplomamunka (szakdolgozat) felvételére és teljesítésére vonatkozó előírásokat, a záróvizsgára bocsátás részletes feltételeit, a záróvizsga tantárgyait illetve azok kiválasztásának szabályait.

- (8) A BME mintatanterveiben a kreditpontok legalább 30 %-a a választhatósághoz kötődik. A kötelezően választható tantárgyak részben a szakmai képzéshez, részben az általános értelmiségképző funkcióhoz kötődnek. A Diplomamunka készítés (főiskolai szinten a Szakdolgozat készítés) 30 (10 vagy 18) kreditpontos kötelezően választható tantárgy. Valamennyi tanterv a teljes képzéshez rendelt összes kreditpont legalább 5 %-ában lehetőséget biztosít szabadon választható tantárgyak felvételére.
- (9) Az egyetemi szintű végzettséghez 300 kreditpont tartozik, ez a mintatantervben 10 félévnek felel meg. A főiskolai szintű végzettséghez 180 (vagy 210) kreditpontot kell szerezni, ami a mintatantervben 6 (vagy 7) félévvel egyenértékű. A kiegészítő képzésben a vonatkozó képesítési követelmények szerinti kreditpontot kell megszerezni.
- (10) Az egyetemi és főiskolai alapképzési szakok mintatanterveiben a tanórák ajánlott száma 24–26 tanóra/hét, maximális száma (a nyelvi alapoktatás óráin és a testnevelési órákon kívül) 30 tanóra/hét.
- (11) Az egyetemi és főiskolai alapképzési szakok mintatanterveiben a szabadon választható tantárgyak vizsgái nélkül a vizsgaidőszakokban leteendő vizsgák és szigorlatok átlagos száma 5, maximális száma 6.
- (12) Az egyes szakok tanterveit az országos akkreditációs eljárást megelőzően a képzésért felelős Kari Tanácsok határozzák meg, karközi képzések esetében - a képzésben résztvevő karok Tanácsaival egyetértésben - az Egyetemi Tanács határozza meg.
- (13) A kritérium követelmény olyan kötelezően teljesítendő előírás, amelyhez nem tartozik kreditpont. Kritérium követelmény kizárólag a szigorlat, a szakmai gyakorlat, a testnevelésben való részvétel, a nyelvi követelmény lehet. A nyelvi követelmény kivételével a többi kritérium követelmény megjelenési formája tantárgy.
- (14) Az előzetes követelmény egy tantárgy ismeretanyagának megértéséhez szükséges, másik tantárgyban, tantárgycsoportban szereplő ismeretanyag, és/vagy valamely kritérium követelmény igazolt teljesítése. Egy tantárgy csak akkor vehető fel, ha a hallgató az annak előzetes követelményeként megjelölt tantárgya(ka)t, kritérium követelmény(eke)t az adott tantárgy felvételét megelőzően már teljesítette. Az előtanulmányi rend a szak tantervében szereplő tantárgyak előzetes követelményeinek összessége.
- (15) Az előtanulmányi rendet a karok alakítják ki, ezzel kapcsolatban a kari Hallgatói Képviselőknek véleményezési joguk van. Egyetemi és főiskolai alapképzési szakon előzetes követelmény csak a mintatanterv szerinti első 4 szemeszter tantárgyaiból adható meg (tantárgyanként legfeljebb 3 tantárgy), de ajánlott előtanulmányként a tantervben szereplő többi tantárgy is megadható. A 6-10. (6.-8.) szemeszterek tantárgyainál indokolt esetben, a kari Hallgatói Képviselőlet egyetértésével, legfeljebb egy, az 5-9. (5.-7.) szemeszterben szereplő tantárgy is megadható kötelező előzetes követelményként.
- (16) A BME minden egyetemi és főiskolai szintű alapképzési szakán, nappali tagozaton a testnevelés 4 féléven keresztül kötelező tantárgy.

12. §

A tantárgyak meghirdetése és felvétele

- (1) A tantárgy meghirdetése kurzus(ok) megadását jelenti. A kurzus a tantárgy konkrét megjelenési formája.
- (2) Kurzus meghirdetése a hallgatói információs rendszerben történik az alábbi adatok megadásával: tantárgy neve, felelős oktatója és a közreműködő oktatók, felelős tanszéke, követelményrendszere, az indításhoz szükséges minimális és a fogadható maximális hallgatói létszám, az esetleges túljelentkezés esetén a rangsorolási szempontok (amennyiben ez nem a jelentkezés sorrendje), a tantárgy indítása esetén lesznek-e tanórák, ha lesznek tanórák, akkor ezek órarendi ütemezése.
- (3) Egy adott kurzuson fogadható hallgatók száma korlátozható a foglalkozást vezető oktató észszerű teherbírása, a rendelkezésre álló taneszközök korlátozott száma, és - a Hallgatói Képviselőlet egyetértése esetén - egyéb objektív okok alapján.

- (4) A karok a tanszékek javaslata alapján a megelőző félév szorgalmi időszakának utolsó napjáig a hallgatói információs rendszerben közzéteszik a következő félévre meghirdetett kurzusokat. A kurzusok meghirdetéséért a képzésért felelős kar, a tantárgyi követelményekért a szakmailag kompetens kar dékánja a felelős.
- (5) Vizsgával záruló tantárgyak meghirdethetők és indíthatók tanórák megtartása nélkül. Ebben az esetben a félévközi követelmények teljesítését igazoló aláírásnak az indexben és a hallgatói információs rendszerben való megléte a tantárgy felvételének feltétele.
- (6) A vizsgával záruló kötelező tantárgyakhoz minden félévben kurzus(oka)t kell hirdetni. A mintatanterv szerinti aktuális félévükben tanórák megtartásával, míg a keresztfélévükben legalább a vizsgázás lehetőségével. A félévközi jegyre végződő kötelező tantárgyakhoz csak a mintatanterv szerinti aktuális félévükben köteles a kar kurzus(oka)t meghirdetni.
- (7) A kötelezően választható tantárgyaknál gondoskodni kell megfelelő, tanévenként legalább 1,5-szeres kreditpontnyi választék meghirdetéséről.
- (8) Kurzusra való előzetes jelentkezés és ennek véglegesítése, a tantárgyfelvétel a hallgatói információs rendszerben történik, a Tanulmányi Ügyrend szerint.
- (9) A hallgatók joga (a tantervi előírások figyelembevételével) a tantárgyak, az oktatók megválasztása, a párhuzamosan meghirdetett kurzusok és modulok közötti választás.
- (10) A kurzust el kell indítani, amennyiben az arra jelentkezők száma a meghirdetésekor előírt minimumot eléri vagy azt meghaladja a regisztrációs hét kezdetén.
- (11) Félévközi jegyre végződő tantárgyak indítása esetén tanórákat kell tartani.
- (12) Jegyet vagy aláírást szerezni csak azokból a tantárgyakból lehet, amelyeket a hallgató az adott félévben felvett.
- (13) A kurzusokhoz konzultációt kell biztosítani.

13. §

A tananyag ismeretének ellenőrzése, jelenlét a tanórákon

- (1) A tananyag ismeretének értékelése ötfokozatú: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).
- (2) Az értékelés ellen jogorvoslatnak helye nincs.
- (3) Az ismeretek ellenőrzése történhet
 - a.) a szorgalmi időszakban a tanórán tett írásbeli vagy szóbeli beszámolóval, írásbeli (zárthelyi) dolgozattal, ill. otthoni munkával készített feladat (terv, mérési jegyzőkönyv, tanulmány) valamint a gyakorlatokon végzett munka értékelésével,
 - b.) a vizsgaidőszakban tett vizsgával,
 - c.) szigorlattal (9),
 - d.) záróvizsgával (19.§).
- (4) Félév végi osztályzat adható
 - a.) félévközi jeggyel (jele f), mind elméleti, mind gyakorlati jellegű tantárgyak esetén, a szorgalmi időszak alatti ellenőrzések alapján,
 - b.) vizsgajeggyel (jele v), ekkor az érdemjegy megállapítása történhet csak a vizsgán mutatott teljesítmény alapján, vagy a félévközi ellenőrzések és a vizsgán mutatott teljesítmény együttes figyelembevételével. Ez utóbbi esetben az érdemjegy megállapítása legalább 50 %-ban a vizsga, és legfeljebb 50 %-ban a szorgalmi időszak alatti ellenőrzések alapján történik.
- (5) Ha a félévközi jegy megállapítása részben vagy egészben zárthelyik alapján történik, akkor a szorgalmi időszakban kell lehetőséget biztosítani a sikertelen, vagy meg nem írt zárthelyik pótlására. Kivételt jelenthet a szorgalmi időszak utolsó hetében megírt zárthelyi, amelynek pótlása a vizsgaidőszakban történhet. Az ily módon a vizsgaidőszakba került pótzárthelyire ugyanazok a feltételek vonatkoznak, mintha még a szorgalmi időszakban tartották volna. A zárthelyi pótlásának lehetősége alanyi jogon jár minden hallgatónak. Félévközi feladatok, gyakorlatok a tantárgyi követelményekben [10. § (7)] leírtak szerint pótolhatók. Ha a hallgató a zárthelyik, gyakorlatok, félévközi feladatok pótlási lehetőségének (lehetőségeinek) felhasználásával sem tudja a félévközi

jegyet megszerezni, a vizsgaidőszak harmadik hetének végéig a 14.§ (6) bekezdés szerint ismételt vizsga jelleggel kísérletet tehet a félévközi jegy megszerzésére.

- (6) A vizsgával záruló tantárgy félévközi követelményeinek teljesítését az aláírás igazolja. A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás megszerzése. Az aláírás feltételeként a félévközi ellenőrzéseken elérhető pontszám legfeljebb 50%-ának (vagy az osztályzatok ennek megfelelő átlagának) elérését lehet előírni. Ha az aláírás feltétele zárthelyi(k) eredményes megírása, akkor a szorgalmi időszakban kell lehetőséget biztosítani a sikertelen vagy meg nem írt zárthelyik pótlására. Kivételt jelenthet a szorgalmi időszak utolsó hetében megírt zárthelyi, amelynek pótlása a vizsgaidőszakban történhet. Az ily módon a vizsgaidőszakba került pótzárthelyire ugyanazok a feltételek vonatkoznak, mintha még a szorgalmi időszakban tartották volna. A zárthelyi pótlásának lehetősége alanyi jogon jár minden hallgatónak. Ha a hallgató a pótlási lehetőséggel sem tudta olyan kötelezettségét teljesíteni, amely a tantárgyi követelmények szerint a vizsgára bocsátás feltétele és a vizsgaidőszakban pótolható, úgy az adott tantárgyból a követelmény teljesítése és ezzel az aláírás megszerzése legkésőbb a vizsgaidőszak harmadik hetének végéig egy alkalommal, más szabályzatban meghatározott különjárás díj befizetése mellett kísérhető meg.
- (7) Az előző félévekben megszerzett aláírás öt évig érvényes, ha a korábban teljesített tantárgy programja legalább 75 %-ban megfelel a jelenlegi tantárgy programjának. Az előző félévekben megszerzett aláírás elutasítása esetén a hallgató 15 napon belül a kari Tanulmányi Bizottsághoz fellebbezhet.
- (8) A kontaktórákon (tanórákon) való részvétel a félév végi aláírás feltétele. Előadások esetén legfeljebb a tanórák 70%-án való részvétel szabható feltételként, ennek pontos mértékét és ellenőrzésének szabályait a tantárgyi követelményekben kell rögzíteni. A gyakorlati foglalkozások összórászámának 30%-át meghaladó hiányzás esetén a tantárgy kreditpontja nem szerezhető meg. A jelenlét ellenőrzésének szabályait a Tanulmányi Ügyrend tartalmazza.
- (9) A szigorlat több tantárgy szintetizált ismeretanyagának számonkérése, letételére legkorábban a szigorlat anyagát jelentő tantárgyak utolsó vizsgájának teljesítését, illetve félévközi jegyének megszerzését követően kerülhet sor. Szigorlatot bizottság előtt kell tenni, amelynek legalább két tagja van, legalább egyik tagja a szigorlatért felelős tanszék vezető oktatója.
- (10) Egy tantárgy párhuzamosan meghirdetett kurzusainál a számonkérés a tantárgyfelelős által egyeztetett módon, a lehetséges mértékig azonosan történik.
- (11) A tantárgy ismeretének bármely ellenőrzése után annak eredményét a Tanulmányi Ügyrend szerint közzé kell tenni.

14. §

A vizsgák és szigorlatok rendje

- (1) A vizsgahelyek száma a tantárgyat felvett hallgatók létszámának legalább kétszerese és egyetemi és főiskolai alapképzésben
 - szóbeli vizsgánál 30 fő hallgatói létszámig és írásbeli vizsgánál legalább 3 vizsganap, a vizsgaidőszakban körülbelül egyenletesen elosztva,
 - szóbeli vagy kötelező szóbeli részt tartalmazó vizsgánál 30 fő hallgatói létszám felett legalább hetente 1 vizsganap.
- (2) A kari Hallgatói Képviselőlet egyetértésével kialakított vizsgarendet a vizsgaidőszak előtt legalább egy hónappal a Tanulmányi Ügyrend szerint nyilvánosságra kell hozni. A vizsgarend tartalmazza a vizsgák tervezett időpontját és a létszámkorlátokat.
- (3) Szigorlatot tart az illetékes tanszék minden vizsgaidőszakban, ezen kívül tarthat a szorgalmi időszakban (beleértve a regisztrációs időszakot is), vagy a vizsgaidőszakon és a szorgalmi időszakon kívül is. A szigorlati időszak a regisztrációs hét kezdetétől a következő regisztrációs hét kezdetéig tart.
- (4) Leckekönyv nélkül a hallgató nem vizsgázhat. A vizsga befejezéséig a leckekönyv csak a személyazonosság igazolására szolgálhat.
- (5) A szóbeli vizsgák nyilvánosak. A nyilvánosságot a dékán korlátozhatja.

- (6) A hallgató tantárgyanként egy vizsgaidőszakban egy alkalommal kísérheti meg újra
 - a.) a vizsga (az ehhez a vizsgaidőszakhoz tartozó szigorlati időszakban a szigorlat) letételét,
 - b.) az aláírás megszerzését (a 13. § (6) szerint),
 - c.) a félévközi jegy megszerzését (a 13. § (5) szerint).
- (7) Az egyetemi és főiskolai alapképzésben a hallgató félévenként egy tantárgyból második ismétlő vizsgát (szigorlatot) is tehet vagy másodsor is újra megkísérheti a félévközi jegy megszerzését.
- (8) A vizsgáról való igazolatlan távolmaradás esetén a következő vizsgán csak különjárás díj befizetése után vehet részt a hallgató.
- (9) Ismétlő vizsgát (szigorlatot) más szabályzatban előírt vizsgaismétlési díj Tanulmányi Ügyrend szerinti befizetése után lehet letenni a vizsgaidőszakra kiírt vizsgaidőpontokban. A hallgató tanszékvezetőhöz benyújtott kérésére az ismétlő vizsgát más oktató, vagy bizottság előtt teheti le.
- (10) Egy félévben a hallgató a vizsgaidőszak befejezéséig egy tantárgyból javítóvizsgát (szigorlatot) tehet. A javítóvizsga (szigorlat) előtt közölni kell a hallgatóval, hogy a vizsgán (szigorlaton) rontani is lehet. A sikeres vizsga javításával újabb kreditpont nem szerezhető.
- (11) A második ismétlő vizsgára és a javítóvizsgára való jelentkezés módját a Tanulmányi Ügyrend szabályozza.
- (12) A hallgató különösen indokolt esetben kérelmére, a kari Tanulmányi Bizottság döntése alapján a vizsgaidőszakon kívül is - de legkésőbb a következő félév szorgalmi időszakának kezdetéig - tehet vizsgát. Az ilyen vizsgát a vizsgaidőszakban tett vizsgának kell tekinteni. A vizsgaidőszakon túl letett vizsgák száma félévente legfeljebb 1 lehet. Vizsgaidőszakon kívül csak névre szóló engedéllyel rendelkező hallgató tehet vizsgát.
- (13) A tantárgy előadója a szorgalmi időszak utolsó hetén kiírhat elővizsgát. Az elővizsga alkalma nem számít bele az (1) szerint megállapított vizsgaszámba.
- (14) A szóbeli vizsgán, szigorlaton és záróvizsgán a vizsgázó számára lehetővé kell tenni a felelete előtti rövid felkészülést.
- (15) A vizsgára (szigorlatra) való jelentkezés határideje a vizsga (szigorlat) napját megelőző munkanapon déli 12 óra.
- (16) A vizsgáról való visszalépés módját a Tanulmányi Ügyrend tartalmazza.

15. §

A tanulmányi eredmény nyilvántartása, mutatószámai

- (1) A hallgató tanulmányi eredményét a leckekönyvbe (indexbe) és a hallgatói információs rendszerbe írják be az arra jogosult oktatók, adminisztrátorok. A leckekönyv közokirat. A hallgatói információs rendszerben lévő adatok az index hiteles másolatai. Eltérés esetén a teendőket a Tanulmányi Ügyrend szabályozza. Az indexbe vagy a hallgatói információs rendszerbe történő bármilyen illetéktelen bejegyzésnek törvényi következményei vannak.
- (2) A hallgató tanulmányi munkájának mennyiségét az adott félévben vagy a tanulmányok kezdetétől megszerzett kreditpontok száma mutatja.
- (3) A tanulmányi munka minőségét a kreditpontokkal súlyozott tanulmányi átlag adja.

$$\text{Súlyozott átlag} = \frac{\sum (\text{kreditpont} \times \text{érdemjegy})}{\text{összes kreditpont}}$$

A súlyozott átlag megadható a hallgató által az adott félévben megszerzett, valamint az összes kreditpontjára (kumulált átlag).

- (4) A befogadott tantárgy eredménye beszámítandó a súlyozott tanulmányi átlagba.
- (5) A tanulmányi munka mennyiségi és minőségi értékelésére szolgál az ösztöndíjindex.

$$\text{Ösztöndíjindex} = \frac{\sum (\text{kreditpont} \times \text{érdemjegy})}{30}$$

Az ösztöndíjindex egy félévre vonatkozik.

- (6) Az ösztöndíjindex számításánál befogadott tantárgyak csak abban az esetben vehetők figyelembe, ha a tantárgy teljesítése abban a félévben történt, amelyre az ösztöndíjindex vonatkozik.
- (7) Az adott félévi ösztöndíjak megállapításának alapja az előző aktív félévi ösztöndíjindex. A megállapítás módját más szabályzat határozza meg.

16. §

A helyettesítő és a szabadon választható tantárgyak befogadtatása, kreditátvitel

- (1) Egy más karon vagy intézményben vagy képzési szinten meghirdetett tantárgy adott képzésbe történő befogadása a tantárgyhoz tartozó kreditpont megállapítását és a tantárgy más tantárggyal (vagy tantárgyakkal) való helyettesíthetőségének illetve más tantárgyaktól való különbözőségének megállapítását jelenti.
- (2) Valamely tantárgy egy másikkal helyettesíthető, ha a helyettesítő tantárgy(ak) (össz)kreditpontjainak száma nem kisebb a helyettesített tantárgy kreditpontjánál, és ha a helyettesítő tantárgy(ak) programja tartalmazza a helyettesített tantárgy programjának legalább 75 %-át.
- (3) Tantervhez kapcsolódó követelmény teljesítéséhez csak olyan tantárgy vehető figyelembe, amely tantárgy programjának legfeljebb 25 %-át tartalmazza a teljesítéshez már figyelembe vett tantárgyak.
- (4) A hallgató az adott félévre való beiratkozást megelőzően a Tanulmányi Ügyrendben leírt módon kérheti a más karon más felsőoktatási intézményben, más képzési szinten teljesítendő felvett, vagy korábban teljesített tantárgy(ak) befogadását a kartól. A befogadásról szóló döntést az (1) - (3) bekezdések és a más felsőoktatási intézményekkel meglévő, kreditátvitelre vonatkozó megállapodások figyelembevételével a kari Kreditátviteli Bizottság hozza. A Bizottság a hozzá benyújtott kérelmeket olyan határidővel bírálja el, hogy a befogadást kérelmező hallgató a döntés figyelembevételével állíthassa össze a következő féléves tanrendjét.
- (5) A befogadott tantárgyak teljesítését a Kar a saját szakának tantervében lévő megfelelő tantárgyként fogadja el, amennyiben van ilyen, amennyiben nincs, úgy választható tantárgyként.
- (6) A BME-n a karok kölcsönösen elismerik a meghirdetett tantárgyak kreditpontértékét. Szabadon választható tantárgyként bármely, a BME-n az adott képzési szinten meghirdetett tantárgy felvehető, figyelembe véve a (3) pontban foglaltakat.
- (7) A helyettesített tantárgy kreditpontjaként a tanterv szerinti kreditpontot, osztályzatként a helyettesítő tantárgy osztályzatát kell elfogadni. Több helyettesítő tantárgy esetén ezek osztályzatainak átlaga alapján kell a kari Kreditátviteli Bizottságnak az osztályzatot megállapítani.
- (8) Lehetőség van arra, hogy a szak saját tantervében szereplő tantárgy csoport helyett egy máshol teljesített tantárgy csoportot fogadjon el a kari Kreditátviteli Bizottság (2) és (3) figyelembevételével.

17. §

Kedvezményes tanulmányi rend

- (1) Kedvezményes tanulmányi rendet engedélyezhet a kari Tanulmányi Bizottsága mintatanterv szerint legalább 8 féléves képzés esetén az első négy félévet, az ennél rövidebb képzés esetében az első két félévet teljesített hallgatónak erre vonatkozóan beadott kérelmére kiváló tanulmányi eredménye, részképzésben, párhuzamos képzésben való részvétele, vagy jó tanulmányi eredménye esetén közösségi, szociális és egészségügyi indokai, élsportereménye alapján. A kedvezményes tanulmányi rend feltételeit előzetesen írásban kell a hallgató számára megadni.
- (2) Az engedély alapján a hallgató a kötelező foglalkozásokon való részvétel alól teljes vagy részleges felmentésben részesülhet, feladatainak beadási határideje módosulhat, vizsgáit a vizsgaidőszakon kívül is, de legkésőbb a következő szorgalmi időszak kezdetéig leteheti, az oktatási időszakot hamarabb lezárhatja, vagy más kedvezményben részesülhet.

- (3) Az engedély adott időszakra szól. A kedvezmények a felvett tantárgyak keretében teljesítendő feladatok és a továbbhaladáshoz (szakirányba jutás, diplomamunka készítés elkezdése, záróvizsgára bocsátás) szükséges kritériumok teljesítése alól nem mentesítenek.

18. § A diplomamunka

- (1) A hallgatónak az oklevél megszerzéséhez az egyetemi szinten diplomamunkát (vagy diplomatervet), a főiskolai szinten szakdolgozatot kell készítenie. Ez összetett, egyéni feladat, amely a megszerzett tudás szintézisét és alkotó alkalmazását követeli meg.
- (2) A Diplomamunka (Diplomadolgozat, Szakdolgozat, Diplomaterv - továbbiakban: Diplomamunka) készítés vizsgajeggyel végződő tantárgy, felvételének előzetes követelménye van, amelyet a tantárgyprogram tartalmaz.
- (3) A diplomamunka készítését témavezető irányítja. Témavezető a kar oktatója és kutatója, illetve dékáni engedéllyel külső szakember lehet. A konzulens a munkát segítő egyetemi oktató, kutató, PhD vagy DLA hallgató vagy külső szakember lehet. Külső témavezető csak belső konzulenssel együtt kérhető fel.
- (4) A tantárgy aláírását a témavezető, külső témavezető esetén a belső konzulens adja, érdemjegyét a Záróvizsga Bizottság állapítja meg. Az osztályzatot a hallgatói információs rendszerbe be kell vinni a Tanulmányi Ügyrend szerint. Az aláírást megszerzi a hallgató, ha a dolgozatot határideőre beadta és azt a témavezető legalább elégségesre minősítette, illetve, ha az a témavezető további közreműködése nélkül egy későbbi félév beadási határidejére elkészíthető.
- (5) A tantárgy eredményeként megszülető diplomamunkát bíráltnak kell. A bíráló csak egyetemi oklevéllel rendelkező szakember lehet, akit a tanszékvezető kér fel. A témavezető külön is készít értékelést. A bírálatokat legkésőbb 5 nappal a diplomamunka védelme előtt a jelölt számára hozzáférhetővé kell tenni. A bíráló és a témavezető külön-külön javaslatot tesz a diplomamunka minősítésére.
- (6) A Tanulmányi Ügyrend határozza meg a
- a.) diplomamunka témák meghirdetésének és jóváhagyásának rendjét,
 - b.) a témákra való jelentkezés szabályait,
 - c.) a beadás határidejét.

19. § A záróvizsga

- (1) Azt követően, hogy a hallgató a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelményeknek – a diplomamunka elkészítésének kivételével, de a 18. § (4) szerinti aláírást megszerezve – mindenben eleget tett, számára végbizonyítványt (abszolútóriumot) kell kiállítani a képesítési követelményekben szereplő, nyelvtudásra vonatkozó előírás teljesítésétől függetlenül. A végbizonyítvány minősítés és értékelés nélkül tanúsítja, hogy a hallgató a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelményeknek mindenben eleget tett. A végbizonyítványt a képzésért felelős kar dékánja írja alá a hallgató leckeönyvében.
- (2) A záróvizsga a felsőfokú iskolai végzettség megszerzéséhez szükséges tudás (képesség) ellenőrzése és értékelése, amelynek során a jelöltnek a kar Záróvizsga Bizottsága előtt arról kell tanúságot tennie, hogy a képesítéshez szükséges tudással rendelkezik és a tanult ismereteket összefüggéseiben érti, és alkalmazni tudja.
- (3) A záróvizsgára bocsátás feltétele a végbizonyítvány megléte. A záróvizsgára bocsátás további feltételeit a mintatanterv tartalmazza. Ha a hallgató a hallgatói jogviszony megszűnéséig záróvizsgáját nem teljesíti, azt hallgatói jogviszonya megszűnését követően bármikor leheteti a záróvizsga letétele idején hatályos képesítési követelményeknek és a szak mintatantervének a záróvizsgára vonatkozó rendelkezései alapján.

- (4) A dékán tanévenként legalább két záróvizsga-időszakot jelöl ki. A záróvizsgát csak a kijelölt záróvizsga-időszakban lehet letenni.
- (5) A záróvizsga
- a diplomamunka megvédéséből és azzal egyidejűleg, vagy elkülönítve
 - előírt írásbeli illetőleg szóbeli vizsgából
 - egy-egy szakokon meghatározott gyakorlatok elvégzéséből áll.
- (6) A Záróvizsga Bizottságnak az elnökön kívül legalább két tagja van. Az elnök és a tagok a szakterület elismert külső szakemberei, illetőleg egyetemi tanárai vagy docensei lehetnek. A bizottság legalább egy tagja külső szakember. Egyetemi és főiskolai alapképzésben, szakirányú továbbképzésben a záróvizsgákon
- elnökként azok működhetnek közre, akiket a dékán - a Kari Tanács egyetértésével - egy-háromévi időtartamra megbíz,
 - bizottsági tagként azok működhetnek közre, akiket a dékán egy-háromévi időtartamra megbíz.
- (7) A záróvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni a Tanulmányi Ügyrend szerint. A Záróvizsga Bizottság a diplomamunka és a vizsgatantárgyak osztályzatát, illetve az oklevél minősítését zárt tanácskozás keretében állapítja meg. A záróvizsga befejezésekor a bizottság elnöke az eredményeket kihirdeti.
- (8) Sikeres a záróvizsga, ha a vizsgatantárgyak és a diplomamunka minősítése is legalább elégséges. Sikeres záróvizsga nem javítható.
- (9) A Záróvizsga Bizottság által el nem fogadott (elégtelenre minősített) diplomamunkát csak egy alkalommal lehet pótolni. A pótlás feltételeit és legkorábbi határidejét a diplomázató tanszék véleménye alapján a dékán állapítja meg.
- (10) Amennyiben valamelyik záróvizsgatantárgy volt sikertelen, a jelöltnek csak abból kell ismétlő vizsgát tennie. Ez a záróvizsga kétszer ismételhető. Ismétlő záróvizsga csak a következő záróvizsga-időszak(ok)ban tehető.

20. § Az oklevél

- (1) Sikeres záróvizsga alapján a kar a jelölt számára a szakképesítés megjelölését is tartalmazó oklevelet állít ki. Az oklevél tartalmát a törvényi előírások alapján a Tanulmányi Ügyrend tartalmazza. Az oklevelet a Záróvizsga Bizottság elnöke és a rektor írja alá.
- (2) Az oklevél eredményét az a.), b.), c.) és d.) részeredmények összegeként kell kiszámítani:
- a záróvizsgatantárgy(ak) érdemjegyeinek átlaga (**ZV**) 0.2-vel szorozva, az eredményt két tizedesjegyre kerekítve,
 - a diplomamunka érdemjegye (**D**) 0.3-mal szorozva,
 - a teljes tanulmányi időszakban megszerzett összes kreditpontra – a Diplomamunka készítés kivételével - vonatkozó súlyozott tanulmányi átlag (**TÁ**) 0.3-mal szorozva, az eredményt két tizedesjegyre kerekítve,
 - a szigorlatok érdemjegyeinek átlaga (**SZ**) 0.2-vel szorozva, az eredményt két tizedesjegyre kerekítve.

Ha a tanulmányok során szigorlatokat nem kell tenni, akkor az oklevél eredményét a következőképpen kell kiszámítani: $(ZV + D + TÁ)/3$, két tizedesjegyre kerekítve.

- (3) A (2) bekezdés szerint kiszámított átlageredmény alapján az oklevelet a következők szerint kell minősíteni:

kiváló	4,50 - 5,00
jó	3,50 - 4,49
közepes	2,50 - 3,49
elégséges	2,00 - 2,49

- (4) Kitüntetéses oklevelet kap az, aki a záróvizsga minden tantárgyából jeles eredményt ért el, diplomamunkájának és valamennyi szigorlatának osztályzata jeles, a teljes tanulmányi időszakra

vonatkozó súlyozott tanulmányi átlaga legalább 4,00, továbbá osztályzatai között közepesnél alacsonyabb nincs.

- (5) Az oklevelet magyar nyelven vagy a hallgató kérésére kétnyelvű változatban (magyar és olyan idegen nyelven, amelyen az egyetemen alapképzés folyik) kell kiadni a sikeres záróvizsga és a nyelvtudásra vonatkozó előírások teljesítésének igazolását követő 30 napon belül.
- (6) A hallgató kérésére a képzésért felelős kar magyar nyelvű oklevélmellékletet állít ki az Európai Bizottság és az Európa Tanács által kidolgozott oklevélmelléklet szerint. A hallgató kérésére és költségére az oklevélmellékletet angol nyelven is ki kell adni.

21. § Méltányosság gyakorlása

- (1) A képzés során méltányossági alapon egy esetben a Kari Tanulmányi Bizottság engedélyt adhat e szabályzat olyan pontja alóli mentességre, amely nem tanulmányi vagy anyagi kötelezettséget ír elő. A Kari Tanulmányi Bizottság ezt a jogkört a dékánra átruházhatja.
- (2) A méltányosságon alapuló határozatban rendelkezni kell az engedély feltételeiről és utalni kell arra, hogy a továbbiakban méltányossági alapon kedvezmény nem adható.

22. § Az intézmény tájékoztatási, tanácsadási kötelezettsége

- (1) A dékánnak gondoskodnia kell arról, hogy az egyetemi tanulmányait megkezdő hallgató beiratkozása alkalmával hozzájusson a TVSZ-hez, a térítések és juttatások szabályzatához, valamint a tájékoztató kiadványhoz a kreditrendszerű képzésről, és a tantervről amely részletesen ismerteti a kar, a szak képzési célját, a követelményeket, valamennyi szakirány teljes mintatantervét, a kar által meghirdetett tantárgyak programját.
- (2) A dékánnak gondoskodnia kell arról, hogy a tájékoztató egyénileg megvásárolható, valamint a dékáni hivatalban, a Központi Könyvtárban és a Hallgatói Képviselő Irodáiban hozzáférhető legyen.
- (3) Az egyéni tanrend kialakításának megkönnyítésére és a szabályzatokkal kapcsolatos információadásra a karok oktatókból és hallgatókból álló tanácsadó testületet működtethetnek. A testület összetételéről és működéséről a Tanulmányi Ügyrend rendelkezik.
- (4) A hallgatók számára tájékoztatást és tanácsadást nyújt a Diáktanácsadó.

23. § Nyelvoktatás, nyelvi követelmények

- (1) A BME az államilag finanszírozott nappali hallgatói számára különböző nyelvekből, négy különböző szinten nyolc féléven át legalább heti négy órás képzésben térítésmentes nyelvoktatást biztosít. A térítésmentes nyelvoktatás független attól, hogy a hallgató teljesítette-e már a számára a képesítési követelményekben illetve a tantervben előírt nyelvi kritériumokat.
- (2) A diploma kiadásához az adott képzési formára az Egyetem által előírt, nyelvtudásra vonatkozó követelmény teljesítése élő idegen nyelvből állami vagy államilag elismert komplex, kétnyelvű nyelvvizsga eredményes letételét jelenti. A nyelvvizsga követelmény teljesítése alól mentesülnek azok, akik a 40. életévüket a beiratkozás évében betöltik vagy már korábban betöltötték.

24. § Záró rendelkezések, kapcsolat más szabályzatokkal

- (1) A 24. § (4) bekezdés kivételével a TVSZ 2002. szeptember 1-jén lép érvénybe. Ezzel egyidejűleg hatályát veszti az Egyetemi Tanács által 1998. december 14-én elfogadott TVSZ és annak kari

- kiegészítései, továbbá minden olyan határozat, mely jelen szabályzattal ellentétes. A 24. § (4) bekezdése a TVSZ Egyetemi Tanács által történő elfogadásakor lép hatályba.
- (2) A TVSZ értelmezésével kapcsolatban csak (az Egyetemi Hallgatói Képvisellel egyetértésben) a rektor által megbízott, oktatásért felelős rektorhelyettes jogosult állásfoglalás kibocsátására.
 - (3) Amennyiben a tanulmányait a 2002/2003-as tanévet megelőzően megkezdett hallgatót a 3. § (7) pontja szerint el kellene bocsátani, de a korábban rá érvényes TVSZ-ek valamelyike szerint nem, úgy a hallgatót nem lehet elbocsátani.
 - (4) A 2001/2002-es tanév végén csak azt a hallgatót lehet tanulmányi okból elbocsátani, aki az 1998. december 14-én elfogadott TVSZ (és annak a hallgatóra vonatkozó kari kiegészítése) és jelen szabályzat 3. § (7) pontja szerint is el kell bocsátani tanulmányi okból.
 - (5) A TVSZ végrehajtási utasítása a Tanulmányi Ügyrend, amelyet a rektor az Egyetemi Hallgatói Képvisellel egyetértésben ad ki.
 - (6) A hallgató tanulmányaihoz kapcsolódó juttatásairól és az általa fizetendő térítésekről és díjakról külön szabályzat rendelkezik.
 - (7) A BME SZMSZ 6. sz. mellékletének 30. pontját módosítani kell, Felvételi Szabályzat helyére Felvételi Szabályzat és Átvételi Szabályzat kerül.
 - (8) Végbizonyítványt kell kiadni azok számára, akik
 - a BME valamelyik alapképzésén 2003 október 1-et megelőzően a végbizonyítvány kiadásához a 19. § (1) szerint szükséges összes feltételt teljesítették és
 - a képzést lezáró záróvizsgát nem tették le és
 - hallgatói jogviszonyuk nem szűnt meg tanulmányi okból, elbocsátással.
 - (9) A 2003. július 1-én hallgatói jogviszonyban levők mentesülnek a nyelvvizsga követelmény teljesítése alól, ha a záróvizsgáig betöltik 40. életévüket.
 - (10) A TVSZ 2003 szeptemberben történt módosításai:
 - 3. § (3), (7) c.,
 - 19. § (1), (2), (3),
 - 20. § (5), (6),
 - 23. § (2)2003 október 1-től lépnek érvénybe.

Budapest, 2003. október 7.

(Dr. Detrekői Ákos)
rektor